

Advies

NATUURLIJKE INPASSING MET OOG OP BIODIVERSITEIT

Wilt u groenelementen integreren in het stedelijk aanzicht van uw gemeente? Natuurlijke inpassing biedt dan een veelzijdige oplossing. Het doel van natuurlijke inpassing is het rekening houden met natuur en landschapselementen wanneer een project gerealiseerd wordt. Hierbij kan gedacht worden aan het behouden van typische natuurlijke kenmerken als het aanleggen van nieuwe landschapselementen. Deze vorm van inpassing kan gekoppeld worden aan de gemeentelijke opgaven biodiversiteit verhogen en het meer ruimte bieden hiervoor. Daarnaast biedt natuurlijke inpassing kansen voor beleidsvelden als klimaat, ruimtelijke ordening en sociale zaken.

BELEIDSVELDEN

Duurzaamheid

Klimaat

Water

Biodiversiteit

Wonen en bouwen

Ruimtelijke ordening

Landbouw en Natuur

Nationale bijenstrategie

Industrieterreinen

Vergroening Europees Landbouwbeleid

ALGEMENE SOORTEN

Dieren: Ruige dwergvleermuis, huismus, merel, vos, insecten, vos, steenmarter.

Planten: Bijenboom, honingboom, linde, hemelsleutel, leverkruid.

LEEFGEBIED

Dit is van toepassing overal waar gebouwen staan of komen en stedelijke of randstedelijke omgeving maar ook in het buitengebied. Zie ook: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/index-natuur-en-landschap/natuurtypen/>

AANDACHTSPUNTEN

Door verandering van beleid kan er binnen de gemeenten winst behaald worden wanneer er wordt ingezet op natuurlijke inpassing. Door natuurlijke inpassing als voorwaarde te stellen bij nieuwe projecten zullen betrokken partijen zoals aannemers hier op in moeten zetten. Afhankelijk van het project zijn er altijd verschillende creatieve inpassingen mogelijk. Een groen dak, een blusvijver of opslagbassin met natuurlijke oevers of zelfs een gebouw laten opgaan in een heuvel. Een gerealiseerd project met natuurlijke inpassing kan dan dienen als voorbeeld voor andere partijen wanneer zij iets willen realiseren in de gemeente. In gebieden met een hoge natuur- en recreatiewaarde kan natuurlijke inpassing bij projecten deze hoge waarde behouden [1][2]. Daarnaast kan het een cultureel en/of toeristisch trekpleister worden. Een mooi voorbeeld hiervan is het Biesbosch Museum.

KANSEN VOOR BIODIVERSITEIT

Door natuurlijke inpassingen is er meer plaats voor verschillende planten- en diersoorten [3]. Een groot voordeel bij het realiseren van natuurlijke inpassing is dat er een grote variatie van structuur, natuurtypen of andere elementen gecreëerd kan worden [3]. Is er bijvoorbeeld de vraag om een opslagbassin aan te leggen dichtbij een ander waterlichaam. Pas het waterbassin dan aan op de behoeften en kenmerken van het andere waterlichaam met bijvoorbeeld een natuurlijke oever. Zo kan het waterbassin dienen als extra habitat of toevluchtsoord voor amfibieën. Of wanneer een gebouw deels ingegraven kan worden en door het dak het maaiveld verhoogd kan worden, wordt er door de helling al variatie in structuur gebracht. Hierdoor kunnen er meerdere planten- en diersoorten genieten van hetzelfde stuk landschap, dan dat deze gewoon een recht stuk grond met een gebouw met plat dak zou zijn. De maatregelen voor natuurlijke inpassing kunnen dus niet alleen ingericht worden op aanzicht, maar ook als functionele habitat voor veel dier- en plantensoorten [4].

MEERWAARDE

De meerwaarde zit in het meekoppelen van rood aan groen. Rood (gebouwen) op natuurlijke wijze inpassen in het groen en omgekeerd en mogelijk ook blauw (water) en grijs (verharding)

VOORBEELD

In dit voorbeeld van natuurlijke inpassing is te zien dat de daken van de gemeentewerf in Venlo ingepast zijn in het landschap. Zij hebben een groen dak gerealiseerd waarbij het maaiveld is verhoogd. Zo loopt het groene dak moeiteloos over op een helling. Hierdoor zijn de gebouwen minder aanwezig en verstoren zij het aanzicht niet. Daarbij draagt het groene dak bij aan het vergoten van waterbergend vermogen en verlagen van hittestress. Terwijl er door meer groen oppervlak en aangebrachte structuur in het landschap meer verschillende plantensoorten kunnen voorkomen.

STAPPENPLAN

- 1: Een stappenplan voor natuurlijke inpassing zal bij elk afzonderlijk project bekeken moeten worden. Er zijn veel mogelijkheden en voldoende ruimte voor creativiteit om een project een plek te geven binnen het landschap waarbij de biodiversiteit erop vooruit gaat. Belangrijk is om dit af te stemmen bij aanbesteding van een project. Wanneer dit in het begin al duidelijk is, dan krijgt dit een prominentere plek bij projecten.
- 2: Stem niet alleen de natuurlijke inpassing in op mogelijkheden met wat er gerealiseerd gaat worden, maar ook wat er al in de omgeving aanwezig is of juist nog ontbreekt. Zo kan een al bestaand natuurlijk landschap moeiteloos overgaan in bijvoorbeeld nieuwbouw wanneer deze op elkaar afgestemd zijn.
- 3: Combineer de natuurlijke inpassing eventueel met andere biodiversiteitsverhogende maatregelen gericht op de gidssoorten. Waar het maaiveld verhoogd kan worden met een helling, zoals in het genoemde voorbeeld, kan er onderaan de helling ook nog een greppel gerealiseerd worden. Wanneer hier vervolgens bomen en struweel aangeplant wordt is er gelijk een houtwal gerealiseerd wat geschikt is voor de kamsalamander, das en gewone dwergvleermuis. Dit is enkel één van de vele mogelijkheden binnen natuurlijke inpassing.

BRONNEN

[1]: <https://library.wur.nl/WebQuery/wurpubs/fulltext/415939>

[2]: <https://library.wur.nl/WebQuery/wurpubs/fulltext/210099>

[3]: <https://library.wur.nl/WebQuery/wurpubs/fulltext/3872>

[4]: <https://library.wur.nl/WebQuery/wurpubs/fulltext/504070>

[5]: <https://llo.yuverta.nl/bedrijfsopleidingen/projecten-leven-lang-ontwikkelen/>